

ΡΕΝΑ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΩΝ 1.300.000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ

το Μπλε Ζαφείρι

Μυθιστόρημα

το Μπλε
Ζαφείρι

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το μπλε ζαφείρι**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ρένα Ρώσση-Ζαΐρη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Λελούδη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

© Ρένα Ρώσση-Ζαΐρη, 2023
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Maria Petkova/Trevillion Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2023

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2023

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4797-1
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4798-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 Publishers since 1979

Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΡΕΝΑ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

το Μπλε
Ζαφείρι

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΡΕΝΑΣ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Επάγγελμα γονέας; Πανεύκολο! 2010

Αγαπώ θα πει χάνομαι, 2010

Κόκκινο κοράλλι, 2011

Μικροί άγγελοι, 2012

Άρωμα βανίλιας, 2013

Δίδυμα φεγγάρια, 2014

Ο τελευταίος χορός της Σαλώμης, 2014

Μην πιστεύεις στην αλήθεια, 2015

Στην αγκαλιά του ήλιου, 2015

Δυο φιλιά για την Αμέλια, 2016

Βαθύ γαλάζιο, 2016

Θάλασσα-φωτιά, 2017

Αγάπη-δηλητήριο, 2017

Αστέρια στην άμμο, 2018

Η αγαπημένη των θεών, 2019

Τιοκονάζ, 2020

Ολίβια, 2021

Αλμύρα – Η εντυχία αλλιώς, 2022

*Στην Κάτια, την εγγονή μου, το ζουζουνάκι
της καρδιάς μου, που σεργιανίζει με τη
φαντασία της στο όνειρο και μου
θυμίζει τόσο τη μικρή Ρένα.
Στο κοριτσάκι το βγαλμένο από παραμύθι,
που ραντίζει τον κόσμο μου με αστερόσκηνη.*

Τι είναι η αγάπη;

Δεν υπάρχει τίποτε στον κόσμο, ούτε άνθρωπος ούτε διάβολος ούτε πράγμα, που να το θεωρώ τόσο ύποπτο σαν τον έρωτα, που διαποτίζει την ψυχή περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο.

Δεν υπάρχει τίποτε που να κατακτά και να δεσμεύει την καρδιά όπως ο έρωτας. Έτσι, όταν δεν υπάρχουν τα όπλα που θα τον πολεμήσουν, ο έρωτας ωθεί την ψυχή σ' έναν απύθμενο αφανισμό.

ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΕΚΟ

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ, Εκδόσεις Ψυχογιός, 2011

Γράφοντας μαζί με εσάς, για εσάς

Το Μπλε ζαφείρι είναι ένα μυθιστόρημα διαφορετικό. Με παράλληλη αφήγηση. Και συγκλονιστικά μυστικά. Όπως το μέρος όπου εκτυλίσσεται.

Κάπου στο βόρειο Αιγαίο υπάρχει ένα καλά κρυμμένο νησί, πλημμυρισμένο μυστήριο. Μια ωδή στο χρυσοκίτρινο, «η πιο αγαπημένη απ' όλες τις στεριές», σύμφωνα με τον Όμηρο, η πατρίδα του Ηφαίστου: η Λήμνος. Σ' αυτό το νησί ζωντάνεψα τους ήρωές μου. Χρόνια και χρόνια άκονγα τόσο όμορφα λόγια γι' αυτό. Άλλο να ακούς όμως κι άλλο να βιώνεις. Όταν έφτασα εκεί για να παρουσιάσω κάποιο μυθιστόρημά μου, «έπαθα Λήμνο!» όπως συνηθίζουν να λένε.

Με μάγεψε η ανεμόεσσα νήσος, αυτό το στέμμα του αρχιπελάγους, με συνεπήρε με τα απόκοσμα τοπία της. Οι απέραντες δαντελωτές ακτές μαγεύουν, οι χρυσαφένιες παραλίες φαντάζουν μικρές θαλασσογραφίες, η μορφολογία του εδάφους αλλάζει από περιοχή σε περιοχή.

Το Μπλε ζαφείρι έπαιξε με τη Λήμνο, ξετρελαμένο μαζί της, ενώθηκε με τις μεθυστικές μυρωδιές και τα χρώματά της. Αντίκρισε τις αμμοθίνες, τη γοητεία της ερήμου καταμεσής του Αιγαίου, κατρακύλησε στην καστανόξανθη άμμο τους. Ερωτεύτηκε τη Μύρινα, την πεταλούδα με τα ανοιγμένα φτερά. Μάζεψε κοχύλια στις παραλίες, βούτηξε σε τιρκουάζ νερά. Αντίκρισε παραμυθένια χωριά, χαράδρες με πικροδάφνες, σιτοχώρα που

φτάνουν ως τη θάλασσα. Θαύμασε τα ελάφια στο θρυλικό κάστρο και τα φλαμίνγκο στους υγρότοπους. Έζησε μαζί με τους ήρωές του στην παραλία του Αγίου Ιωάννη, στον Κάσπακα. Δίπλα στο ομώνυμο ξωκλήσι και τα επιβλητικά βράχια μπροστά στη θάλασσα με τα παράξενα σχήματα. Γνώρισε το ιερό των Καβείρων, χώθηκε στη σπηλιά του Φιλοκτήτη. Απόλαυσε τον ήλιο να δύει στο πέλαγος στο βάθος του ορίζοντα όπου φαίνεται το Άγιο Όρος...

Σε αυτό το νησί-πρόκληση για κάθε συγγραφέα πάλεψα να σκαρφοιστώ λέξεις για να καταφέρω να αποδώσω την απαράμιλλη ομορφιά. Γιατί τη Λήμνο πρώτα απ' όλα πρέπει να τη ζήσεις.

Καθώς έγραφα το Μπλε ζαφείρι, σας έκανα κοινωνούς των σκέψεών μου. Φανταζόμουν πως ήσασταν δίπλα μου όταν ανέλυα τις πράξεις των ηρώων μου. Άκουγα τις δικές σας απόψεις καθώς κολυμπούσαμε σε μια θάλασσα από ερωτήματα: Πού πάει ο έρωτας όταν φεύγει; Ο ρομητικός, ο αμοιβαίος έρωτας; Πώς σβήνει η φλόγα που κρατάμε σφιχτά μέσα στις χούφτες μας; Υπάρχουν στ' αλήθεια οι πρίγκιπες με το άσπρο άλογο; Πόσο πληγώνει ο ρατσισμός; Γιατί μας τρομάζει το διαφορετικό; Είναι άραγε η σκληρή αλήθεια προτιμότερη από το ψέμα; Μπορούμε να δραπετεύσουμε από το παρελθόν μας;

Παρέα αντικρίσαμε κατάματα τη φιλία και τη δύναμή της, τους φίλους που ζουν για πάντα μέσα μας, ακόμα κι αν προδώσουν την εμπιστοσύνη μας.

Σαστίσαμε με τους θρησκόληπτους ανθρώπους, αυτούς που τηρούν τους θρησκευτικούς κανόνες με ευλάβεια, υπερασπίζονται τα δίκαια της εκκλησίας, ξεχνώντας τι σημαίνει αγάπη και συγχώρεση. Μεγαλώνουν με απίστευτη αυστηρότητα τα παιδιά τους, με τον φόβο της αμαρτίας και της ενοχής, κρίνουν και κατακρίνουν τους πάντες, εκτός από τους ίδιους.

Κλείσαμε τα μάτια κι αναπολήσαμε τον έρωτα στα χρόνια της εφηβείας. Στα χρόνια της μεταμόρφωσης, τα φτιαγμένα για να ξυπνάνε συναισθήματα. Τη συναρπαστική, συγκινησιακή αίσθη-

ση, σε μια ηλικία προκλητική κι αθώα μαζί, εκρηκτική, παρορμητική κι απίστευτα μεροδεμένη.

Γίναμε ένα με τα παιδιά που έχουν σύνδρομο Άσπεργκερ, τα μοναδικά, πανέξυπνα κι ευαίσθητα αυτά παιδιά που ξέρουν να αγαπούν χωρίς όρους, που ζουν σε έναν κόσμο χωρίς ασχήμια, συμφέροντα και κακίες και μας διδάσκουν το ίδιο το νόημα της ζωής.

Προσπαθήσαμε να ανακαλύψουμε τα καλά κρυμμένα μυστικά της ενδοοικογενειακής βίας. Τη σωματική, συναισθηματική, ψυχολογική και λεκτική κακοποίηση.

Κοιτάξαμε κατάματα τις οικογένειες, τους άντρες με το αγγελικό και συνάμα διαβολικό πρόσωπο, που ξεσπούν με μανία στις γυναίκες τους, επιδιώκοντας να ελέγχουν τις κινήσεις τους, κομματιάζοντας κάθε θετικό κομμάτι του εαυτού τους κι έπειτα παλεύοντας να το αποκτήσουν ξανά με την πρόσκαιρη τρυφερότητά τους.

Αλλά και τις γυναίκες που εγκλωβίζονται σε έναν κύκλο γλυκόπιτρο, τοξικό. Που χάνουν την αυτοεκτίμηση και τον αυτοσεβασμό τους. Που φοβούνται, υποχωρούν, βασανίζονται, υποφέρουν, τραυματίζονται βάνανσα. Βρίσκουν ένα σωρό δικαιολογίες για να μην καταγγείλουν τον σύζυγό τους, πιστεύουν πως φταίνε οι ίδιες, προσφέρουν εκούσια τον εαυτό τους στα χέρια του θύτη τους. Και τον συγχωρούν.

Ξανά και ξανά.

Φωνάξαμε παρέα σε όλες αυτές τις γυναίκες που υποφέρουν και ζουν μαζί με τη θλίψη, τον πόνο, τον φόβο, την απόγνωση, φωνάξαμε ΔΥΝΑΤΑ*:

«Όχι, μη συγχωρείς τη βία που δέχεσαι, μη γίνεσαι θύμα. Είσαι δυνατή. Και θα βρεις τρόπο να το ξεπεράσεις».

Ανακαλύψαμε παρέα πως ο τέλειος γάμος είναι ένα τέλειο ψέμα. Κοντοσταθήκαμε στο τέλος μιας σχέσης. Τότε που τα μεθυ-

* Τηλέφωνο βοήθειας για κακοποιημένες γυναίκες: Γραμμή SOS 15900.

στικά συναισθήματα, οι κοινές αναμνήσεις, οι έντονες, χαρούμενες στιγμές, όλα όσα ενώνουν ένα ζευγάρι αρχίζουν να ατονούν και στο τέλος παύουν να υπάρχουν. Τότε που τα λόγια είναι περιττά, τα βλέμματα αχρείαστα, που εξαυλώνονται τα συναισθήματα κι οι όρκοι.

Αναρωτηθήκαμε αν υπάρχουν γονείς που ζηλεύουν το παιδί τους, σαστίσαμε μπροστά στα ανομολόγητα σφάλματά τους. Παλέψαμε να συναισθανθούμε τα παιδιά που μεγαλώνουν πλάι σε έναν πατέρα βίαιο, που αφήνει ανεξίτηλα σημάδια στις τρυφερές τους καρδιές, που τις ραγίζει. Τα παιδιά που μεγαλώνουν με σκιές στα βλέμματά τους.

Διεισδύσαμε στο μυαλό ενός δολοφόνου. Προσπαθήσαμε να ερμηνεύσουμε τους λόγους που τον οδήγησαν στο έγκλημα...

Αγκαλιάσαμε παρέα, αγκαλιάσαμε πιο σφιχτά την πατρίδα μας. Περπατήσαμε στα μικρά και γραφικά στενά της παλιάς κονκλίστικης πόλης του Ρεθύμνου, εκεί όπου κρύβεται όλη η ομορφιά της. Δοκιμάσαμε θεσπέσιο μπακλαβά κοντά στο Τζαμί Νερατζέ, ανασάναμε Κρήτη!

Ταξιδέψαμε στο Αμύνταιο, παρασυρθήκαμε από το όνειρο στη λίμνη Βεγορίτιδα, από τα θαύματα της φύσης της περιοχής, τα καμωμένα από υλικά παραμυθιού, γίναμε ένα με την απόκοσμη, τη μυστηριώδη αίσθησή της. Χωθήκαμε στους αμπελώνες και στα οινοποιεία, γευτήκαμε τα μοναδικά κρασιά του τόπου.

Ενθουσιαστήκαμε με την Καβάλα, την πόλη που λες και τη γέννησε ο ήλιος και τη χαϊδεύει τρυφερά η θάλασσα. Μεθύσαμε με ντόπιο τσίπουρο στις ταβέρνες της, δε χορταίναμε να αντικρίζουμε τους μολυβένιους τρούλους του Ιμαρέτ. Περιπλανηθήκαμε στα ασβεστομένα λιθόστρωτα δρομάκια της Μυκόνου, liaστήκαμε στην Ψαρού. Διασκεδάσαμε στην πλανεύτρα Θεσσαλονίκη. Και κάναμε βόλτες δίπλα στον ποταμό Σακουλέβα, που διασχίζει τα σπίτια με τις κόκκινες σκεπές στη Φλώρινα.

Πετάξαμε και ως το Ρέικιαβικ, γνωρίσαμε την πρωτεύουσα της χώρας της φωτιάς και του πάγου, μαγευτήκαμε από το θεό-

ρατο επουράνιο πέπλο, το Βόρειο Σέλας. Ξεδιψάσαμε με μαύρη μπύρα στο γραφικό και πανέμορφο Δουβλίνο, στην Ιρλανδία, τη χώρα των Βίκινγκ, θαυμάσαμε τη θέα του Τάμεση από τη Γέφυρα του Λονδίνου...

Μου γράφετε –και σας ευχαριστώ τόσο πολύ– πως τα μυθιστορημάτά μου σας κρατούν συντροφιά, ταυτίζεστε με τους ήρωές μου, πλημμυρίζετε με συναισθήματα.

Την άρτια γραμματική, συντακτική και τυπογραφική αποτύπωση των βιβλίων μου στην έντυπη μορφή τους την οφείλω στην επιμελήτριά μου (και διορθώτρια), στην πολύτιμη φίλη της καρδιάς μου, την Κατερίνα Λελούδη. Βαδίζουμε σφιχτά πιασμένες από το χέρι σε αυτό το δύσκολο και ταυτόχρονα μαγευτικό μονοπάτι χρόνια ολόκληρα, παρέα με τις αγωνίες, τα άγχη, τις χαρές που μου προσφέρει απλόχερα η γραφή, χάρη σε σας.

Η Κατερίνα είναι κοντά μου από το πρώτο μυθιστόρημά μου ως το σημερινό, το δέκατο όγδοο. Δε φέρνει ποτέ κάτι στα μέτρα του δικού της λόγου, υποστηρίζει κάθε πρότασή μου. Αντικρίζει με καθαρή ματιά το υλικό που της παραδίδω, εντοπίζει λάθη κι αβλεψίες που η δική μου στενή σχέση με τους ήρωες δε με αφήνει να δω. Αντιμετωπίζει με σεβασμό κάθε πρωτοτυπία μου, κάθε ατίθαση ματιά μου. Επεμβαίνει μόνο σε επίπεδο γνώμης. Έμαθα και μαθαίνω από εκείνη όλο και περισσότερα με κάθε μυθιστόρημά μου, νιώθω ασφάλεια κοντά της. Συνεργαζόμαστε ιδανικά, μοιραζόμαστε την ίδια αγωνία για το αποτέλεσμα, τότε που κουρνιάζει στην αγκαλιά σας.

Οφείλω πολλά και στον εκδοτικό μου οίκο, τις εκδόσεις Ψυχογιός. Κι ακόμα περισσότερα σε εσάς. Σ' αυτό το μυθιστόρημα θα νιώσετε πραγματικά το πόσο.

Η Μελάνθη, η ηρωίδα μου, δεν αποχωριζόταν ποτέ το μπλε ζαφείρι. Ακουμπισμένο ήταν πάντοτε πάνω στην καρδιά της.

Κι όταν συνειδητοποίησε πως κινδύνευε η ζωή της, το ζαφείρι ήταν αυτό που της χάρισε τη δύναμη να παλέψει, να ξεφύγει από τον ιστό που ήταν μπλεγμένος γύρω της.

*Τι μπορεί να κάνει μια γυναίκα όταν πιεστεί πολύ;
Τα πάντα.*

*Εύχομαι να μην πιεστείτε ποτέ για τίποτε. Να βουτάτε στα
πιο πολύτιμα συναισθήματά σας, να είναι η καρδιά σας γεμάτη,
δεσμευμένη απ' αυτά.*

*Εύχομαι το δικό σας μπλε ζαφείρι να είναι η βουτιά σας στην
άβυσσο της αγάπης...*

ΡΕΝΑ ΡΩΣΣΗ-ΖΑΪΡΗ

Φτάσαμε στην παλιά τσιμεντένια προβλήτα κι αντικρίσαμε τη *Σωτηρία*, τη μικρή γαλάζια βάρκα του κυρ Ηλία. Ήταν ξύλινη, γύρω στα τρία μέτρα, με κουπιά. Μια πορτοκαλί σωστική κουλούρα ήταν κρεμασμένη στο εσωτερικό της. Πάνω της ήταν δεμένο περιέργα ένα πράσινο λεπτό σχοινί. Σε αντίθεση με τον ατημέλητο ιδιοκτήτη της, η βάρκα φαινόταν καλοδιατηρημένη και φρεσκοβαμμένη.

Πατήσαμε προσεκτικά πάνω στα σκουριασμένα σίδερα, ξύλα και παλιά χοντρά σχοινιά που ήταν παρατημένα στην προβλήτα. Ο άντρας μου έσκυψε και τράβηξε με προσοχή το σχοινί που έδενε τη βάρκα, φέρνοντάς την αργά προς το μέρος του. Τη σταμάτησε λίγα εκατοστά μακριά από το τσιμέντο και με ένα μικρό πήδημα βρέθηκε μέσα. Ύστερα έδωσε το χέρι του σε μένα για να ανέβω και να καθίσω στον μικρό ξύλινο πάγκο της πλώρης.

Έλυσε στα γρήγορα το σχοινί της βάρκας από την προβλήτα, σήκωσε την άγκυρα, κάθισε πάνω στο φαρδύ ξύλο στη μέση της κι άρχισε να τραβάει κουπί.

Δεν προλάβαμε να απομακρυνθούμε, κι ενθουσιάστηκα με κάτι αφρόψαρα που μας πήραν στο κατόπι και με ξετρέλαιναν με τα παιχνίδια τους. Κάποια στιγμή έριξα το βλέμμα μου στον ορίζοντα. Ανέπνευσα βαθιά, μαγεμένη από τη μυρωδιά της αλμύρας και του ιωδίου. Ξαφνικά, ένας γλάρος πέταξε από πάνω μου, βγάζοντας μια διαπεραστική κραυγή. Θαύμασα τις μεγάλες λευκές του φτερούγες πριν ανέβει ψηλά στον ουρανό.

Ο άντρας μου με κοιτούσε με ένα περιπαιχτικό χαμόγελο στα χείλη. Έκανα πως δεν κατάλαβα την έκφρασή του, έριξα το βλέμμα μου στα κουπιά που αυλάκωναν την επιφάνεια του νε-

ρού. Έσταζαν κάθε φορά που τα σήκωνε, για να τα βουτήξει και πάλι στο νερό.

Δεν το είχα μετανιώσει που τον ακολούθησα.

Ένωθα όμορφα.

Η θάλασσα ήταν σχετικά ήρεμη. Μόλις όμως βγήκαμε στα ανοιχτά, άρχισε ξαφνικά να φυσάει. Ο άντρας μου προσπάθησε, βρίζοντας, να οδηγήσει τη βάρκα κοντά σε έναν μεγάλο βράχο που φαινόταν κάπου μακριά μας.

«Μη φοβάσαι! Έχουμε πρίμα τον καιρό. Η ταραγμένη θάλασσα αποτελεί πρόκληση για κάθε καπετάνιο!» μου φώναξε.

Έσφιξα τις παλάμες μου. Πίστευε πως είχε μεταμορφωθεί σε κυβερνήτη, ενώ δεν είχε καλή γνώση του σκάφους του; Δεν τη σεβόταν τη θάλασσα. Δεν είχε καν ελέγξει τον καιρό προτού ξεκινήσουμε.

Έστρεψα το πρόσωπό μου προς τον ήλιο. Ελάχιστα λεπτά πριν βουτήξει στη θάλασσα φάνταζε κατακόκκινη σφαίρα. Ξαφνικά, ένα κύμα σήκωσε τη βάρκα ψηλά. Πανικοβλήθηκα. Πιάστηκα γερά από τον ξύλινο πάγκο.

Ο άντρας μου έβαλε τα γέλια.

«Καλύτερα να γυρίσουμε πίσω. Σε λίγο θα σκοτεινιάσει», του φώναξα, αλλά δε μου έδωσε σημασία.

Δεν προλάβαμε να προσπεράσουμε τον βράχο και τα κύματα ολοένα και μεγάλωναν. Η βάρκα κουνιόταν τώρα σαν καρυδότσουφλο, αλλά εκείνος κουμαντάριζε ακλόνητος τα κουπιά. Πλέαμε σαν μεθυσμένοι μέσα στο λυκόφως. Είχα γίνει μούσκεμα από το νερό που με έλουζε ολόκληρη.

«Δε θα φτάσουμε ποτέ! Θα βυθιστούμε! Γύρνα πίσω, σε παρακαλώ! Τώρα!» ούρλιαξα φοβισμένη σε μια στιγμή.

Σκοτεινίαζε κι η θάλασσα πήρε ένα σκούρο μπλε χρώμα.

«Είδες πώς είναι να παρακαλός για κάτι και να μη σου γίνεται το χατίρι;» μου φώναξε χαιρέκακα. «Πες μου πως δε θα με χωρίσεις ποτέ. Τότε και μόνο τότε θα γυρίσουμε πίσω!» συνέχισε.

«Τι είναι αυτά που λες; Εσύ δε μου υποσχέθηκες πως...» άρ-
χισα να τσιρίζω ταραγμένη.

«Η αλήθεια είναι, γλυκιά μου, πως δε θα σ' αφήσω να μου
φύγεις ποτέ! Μου ανήκεις! Το κατάλαβες;» με διέκοψε κραυ-
γάζοντας εκείνος.

Πάγωσα. Δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια μου, γίνονταν ένα
με τις αλμυρές σταγόνες του νερού στο πρόσωπό μου. Σήκωσα
το βλέμμα μου ψηλά. Ο ουρανός ήταν θεοσκοτεινός.

Τι επιδίωκε; Να βυθιστεί η βάρκα; Να πνιγούμε παρέα; Πά-
λεψα να μη χάσω την ψυχραιμία μου.

Δεν καταδέχτηκα να του απαντήσω.

Ξαφνικά, σταμάτησε να κωπηλατεί. Δεν έβλεπε μπροστά του
πια. Προσπάθησε να σηκωθεί όρθιος. Ήταν αδύνατον.

«Πρέπει να βρεις τον φακό. Ψάξε κάτω από τον πάγκο που
κάθεσαι», μου φώναξε, σηκώνοντας τα κουπιά.

Τα δάχτυλά μου ήταν παγωμένα. Έσκυψα λίγο και κατάφε-
ρα να τον εντοπίσω στα τυφλά. Ήμουν τυχερή. Άρπαξα τον φα-
κό, του τον πέταξα.

Εκείνος τον έπιασε και τον άναψε στρέφοντάς τον καταπά-
νω μου. Το ισχυρό του φως με τύφλωσε.

Και τότε η βάρκα συγκρούστηκε κατά μέτωπο με το επόμε-
νο κύμα. Το καβάλησε και προσγειώθηκε με δύναμη στο νερό.
Ο φακός γλίστρησε από τα χέρια του άντρα μου κι έπεσε στη
θάλασσα. Τσίριξα με απόγνωση.

Εκείνος έβρισε. Πιάστηκε γερά από τις δέστρες των σχοι-
νιών και σηκώθηκε όρθιος. Έγειρε με όλο του το βάρος πάνω
από την κουπαστή και προσπάθησε να τον πιάσει. Η βάρκα τα-
ρακουνήθηκε από το επόμενο κύμα.

Αιφνιδιάστηκε κι έπεσε με έναν παφλασμό στο νερό.

«Βοήθεια! Βοήθεια!» φώναξε.

Μαρμάρωσα στη θέση μου. Ο αφρός από τα κύματα έκανε
τα μάτια μου να κλείνουν. Γνώριζα πολύ καλά πως δεν ήξερε
κολύμπι.

Μα δεν έκανα τίποτα. Το παραμικρό.

Έπρεπε να τον βοηθήσω. Να προσπαθήσω να τον τραβήξω πάνω στη βάρκα. Αλλά πώς;

«Το σωσίβιο. Ρίξε μου το σωσίβιο! Γρήγορα! Βοήθεια!» ακούστηκαν οι σπαρακτικές του κραυγές.

Κραυγές που με ανάγκασαν να σταματήσω να πιάνομαι και να κλείσω τα αυτιά μου με τα χέρια μου.

Έπρεπε να του πετάξω εκείνη την πορτοκαλί σωστική κουλούρα, τη δεμένη περιέργια με το πράσινο λεπτό σχοινί; σκέφτηκα.

Δε σάλεψα όμως από τη θέση μου.

Εκείνος συνέχισε να φωνάζει.

Κι ενώ η βάρκα δε σταματούσε να κουνάει και να ανεβοκατεβαίνει σαν κούτσουρο στα κύματα, άρχισα να σιγομουρμουρίζω, τρέμοντας ολόκληρη, το αγαπημένο μου νανούρισμα. Αυτό που μου έλεγε κάθε βράδυ η μητέρα μου. Για να πάψω να επικεντρώνομαι στα ουρλιαχτά του.

Πολύ σύντομα δεν άκουγα τίποτα.

Τα κύματα συνέχιζαν να παρασέρνουν τη βάρκα, την έδερναν αλύπητα, λες κι ήταν εχθρός τους, την έκαναν ό,τι ήθελαν. Κι εκείνη μια ανέβαινε, μια κατέβαινε στην επιφάνεια του νερού, ξεμάκρυνε ολοένα και περισσότερο από εκεί που βρισκόταν ο άντρας μου.

Το μόνο που σκεφτόμουν ήταν πως είχε έρθει η σειρά μου να πνιγώ κι εγώ.

Και τότε όλα γύρω μου φωτίστηκαν αχνά.

Έκανε την εμφάνισή του το φεγγάρι.

«Έχει πανσέληνο σήμερα. Την πιο λαμπερή του χρόνου», μου είχε πει εκείνος την ώρα που κατεβαίναμε στην παραλία.

Τον είχα παρατήσει στη μοίρα του. Τον είχα αφήσει να πεθάνει. Τι είχα κάνει;

«Σταμάτα!» φώναξα δυνατά, μαλώνοντας τον εαυτό μου.

Έπρεπε να σηκωθώ από εκεί που καθόμουν. Κρατήθηκα από τις κουπαστές και με τα δυο μου χέρια και αργά αργά, προσπαθώ-

ντας να μη χάσω την ισορροπία μου, κάθισα στο φαρδύ ξύλο στη μέση της βάρκας, εκεί που καθόταν ο άντρας μου πριν... πριν...

Έπιασα το ένα κουπί. Ήταν βαρύ. Πάλεψα να πιάσω και το άλλο, αλλά μου γλίστρησε. Τελικά τα κατάφερα. Δυσκολεύτηκα να τα σηκώσω από το νερό που άφριζε και μου τα άρπαξε. Δάγκωσα τα χείλη μου, έβαλα όλη μου τη δύναμη κι άρχισα να τα τραβάω.

Η βάρκα μετακινήθηκε.

Συνέχισα να κωπηλατώ για αρκετή ώρα. Πονούσα ολόκληρη από την προσπάθεια, αλλά δε σταμάτησα. Τα μάτια μου έκαιγαν. Ένωθα τα χαρακτηριστικά μου αλλοιωμένα, το βλέμμα μου κοιτούσε στο πουθενά, γεμάτο απόγνωση.

Με κάθε καινούργιο και δυνατό κύμα προσευχόμουν να τα καταφέρω.

Η βάρκα συνέχισε να κλυδωνίζεται επικίνδυνα. Δεν ήξερα πόση ώρα είχε περάσει, δεν ήξερα πού βρισκόμουν. Κοντά στο νησί; Μακριά του; Δεν είχα ξανατραβήξει ποτέ κουπί.

Αισθανόμουν πως ζούσα έναν εφιάλη, πως σύντομα θα ξυπνούσα κι όλα θα ήταν μια χαρά.

Ξαφνικά, λες κι ο Θεός άκουσε τις προσευχές μου, ο άνεμος άρχισε να πέφτει, τα κύματα ηρέμησαν κάπως. Μπροστά μου εμφανίστηκε ένας σκοτεινός όγκος, που φαινόταν μαύρος κι απειλητικός πάνω στο σκούρο μπλε του ουρανού.

Συνέχισα να κωπηλατώ, πιο γρήγορα τώρα. Από μακριά κατάλαβα πως είχα φτάσει κοντά στη στεριά.

Η καρδιά μου σκίρτησε από χαρά.

Για λίγο, για πολύ λίγο.

Η βάρκα ήταν έτοιμη να πέσει πάνω σε κάτι μυτερά βράχια.

Πάλεψα να της αλλάξω κατεύθυνση, αλλά οι μύες των χεριών μου δεν υπάκουαν πια. Σηκώθηκα όρθια.

Και βούτηξα στη θάλασσα...

Το βλέμμα μου έπεσε έξω από το μεγάλο, παραλληλόγραμμο και συρόμενο δίφυλλο παράθυρο που καθράριζε ένα χρυσοκόκκινο ηλιοβασίλεμα. Όσες φορές κι αν κοιτούσα αυτή τη θέα, δεν μπορούσα να της αντισταθώ. Σηκώθηκα από την καρέκλα μου, πλησίασα τα τζάμια, τα άνοιξα.

Οι μεθυστικές μυρωδιές από τα άγρια βότανα πλημμύρισαν μεμιάς τη μικρή μου σοφίτα. Εισέπνεα φλισκούνη, λεβάντα, ρίγανη, αγριοκάρδαμο...

Ο ορίζοντας είχε βαφτεί ρόδινος, καθώς οι αποχρώσεις του πορτοκαλί ενώνονταν με αυτές του ροζ. Αναστέναξα.

Προσπάθησα να καταλαγιάσω την έντασή μου. Τα μάτια μου γέμισαν με την απόλυτη ομορφιά, με τα χρώματα που εναλλάσσονταν. Κάθε βουτιά του ήλιου στη θάλασσα ήταν για μένα εμπειρία μοναδική. Εκείνες τις μαγικές ώρες οι πινελιές στον καμβά του ουρανού που αγκαλιάζονταν με έναν ανεπανάληπτο τρόπο, μέχρι να καθούν στον ορίζοντα, μου χάριζαν δύναμη κι ελπίδα. Μ' έκαναν να πιστεύω πως η ομορφιά της ζωής, παρ' όλες τις αντιξοότητες, ποτέ δε σβήνει, ποτέ δε γίνεται ένα με το απόλυτο σκοτάδι. Παγιδεύεται, ξαποσταίνει κι έπειτα ζωντανεύει και σου χαρίζει άλλη μια μέρα γεμάτη ελπίδα και φως, άλλη μια ευκαιρία να παλέψεις για τα ιδανικά σου. Να κερδίσεις ή να πτηθείς...

Ακούμπησα τα χέρια μου στο περβάζι και δεν κουνήθηκα από τη θέση μου μέχρι που εξασθένησε το φως, μέχρι που νίκησε το σκοτάδι.

Προχώρησα ως το γραφείο μου, κάθισα κι άνοιξα το πορτατίφ. Κοίταξα το ρολόι μου. Ήταν οκτώμισι κι ακόμη δεν είχα κανένα νέο του άντρα μου. Είχα αρχίσει πια να ανησυχώ πολύ.

Χτες το βράδυ ξάπλωσα νωρίς, δεν τον περίμενα να επιστρέψει. Και σήμερα το πρωί, μόλις ξύπνησα, συνειδητοποίησα πως δε βρισκόταν στο σπίτι. Δεν έδωσα σημασία. Μπορεί να είχε σηκωθεί πιο νωρίς από μένα, να είχε πάει για τρέξιμο.

Ώρες αργότερα τον πήρα στο κινητό του. Ο ήχος του ακούστηκε από το σαλόνι. Το είχε παρατημένο πάνω στο τραπεζάκι.

Μα πού βρισκόταν; Τι είχε πάθει; Εκείνο τον Αύγουστο αποφάσισε να δώσει λίγες μέρες άδεια στον εαυτό του. Αν είχε προκύψει κάτι έκτακτο, γιατί δε με ενημέρωσε;

Μήπως έπρεπε να ειδοποιήσω την αστυνομία; Και τι θα τους έλεγα; Ότι ο άντρας μου δεν κοιμήθηκε στο σπίτι του χτες το βράδυ κι όλη τη σημερινή μέρα δεν είχε δώσει σημεία ζωής;

Αποφάσισα να περιμένω να ξημερώσει. Δεν ήταν η πρώτη φορά στην κοινή μας ζωή που χανόταν για ώρες χωρίς να μου εξηγήσει τον λόγο.

Κατέβηκα τρέχοντας τις σκάλες ως την κουζίνα. Πήρα ένα ποτήρι, το γέμισα με παγάκια και λίγο ούισκι και ξανανέβηκα στη σοφίτα μου. Άνοιξα το λάπτοπ μου, άνοιξα και το καινούργιο μυθιστόρημά μου. Σε λίγες ημέρες θα έπρεπε να το παραδώσω στις εκδόσεις με τις οποίες συνεργαζόμουν. Κόντευα να το ολοκληρώσω. Απόμεναν μόνο τα τελευταία κεφάλαια. Κι ο τίτλος του.

Πρώτη φορά στη ζωή μου ύστερα από τόσα βιβλία που είχα γράψει –δέκα τον αριθμό– διχαζόμουν τόσο να επιλέξω το τέλος του, να ανακαλύψω τον τρόπο με τον οποίο θα λυτρώνονταν οι ήρωές μου. Όσο για τον τίτλο του... Πάλευα μάτια να διαλέξω ανάμεσα σε πολλούς.

Έπρεπε όμως να αποφασίσω. Και γρήγορα μάλιστα.

Ετοιμάστηκα να βυθιστώ για άλλη μια φορά στο κείμενο, να διορθώσω τυχόν ατέλειες, να ταξιδέψω στη ζωή της ηρωίδας μου από την αρχή, για να καταφέρω επιτέλους να γράψω τις τελευταίες σελίδες.

Ήπια μια γερή γουλιά από το ποτό μου κι άρχισα να διαβάζω το πρώτο κεφάλαιο:

Η Μελάνθη ένιωθε τόσο τυχερή. Είχε γεννηθεί το 1982 στη Λήμνο, ένα νησί πλημμυρισμένο με εύφορες πεδιάδες, μαγευτικές παραλίες, πλούσια παράδοση κι ιστορία, που διατηρεί αλώβητη την αγνότητα και την παρθενική του ομορφιά.

Οι γονείς της τη λάτρευαν. Προσπαθούσαν τέσσερα ολόκληρα χρόνια να αποκτήσουν παιδί, κι όταν τελικά τους αξίωσε ο Θεός, δεν πίστευαν στην καλή τους τύχη. Ήταν ένα λεπτεπίλεπτο κοριτσάκι, ήσυχο κι ευγενικό, μεγαλωμένο στην εξοχή, ανάμεσα στην αλμύρα της θάλασσας, τα βότανα και τα αγριολούλουδα.

Ο Μανόλης Καστρινάκης, ο πατέρας της, ήταν φανατικός βιβλιοφάγος. Διάβαζε αχόρταγα όποιο βιβλίο έπεφτε στα χέρια του. Λάτρευε όμως τα κλασικά μυθιστορήματα του 19ου αιώνα. Όταν αγκάλιασε για πρώτη φορά τη νεογέννητη κόρη του, βούρκωσε από συγκίνηση. Ήταν μελαχρινή και πανέμορφη. Φάνηκε σπάνια στα μάτια του, σαν μαύρο λουλούδι. Του θύμιζε το μυθιστόρημα του Αλέξανδρου Δουμά *Η μαύρη τουλίπα*. Κι έτσι την ονόμασε Μελάνθη, από το μέλας και το άνθος.

Η Ροζαλία, η μητέρα της, ήταν γέννημα θρέμμα του νησιού. Ψηλή και λυγερόκορμη, με κάτι κατάμαυρα ατίθασα μακριά μαλλιά σαν χείμαρρος και μαύρα, κατάμαυρα σπινθηροβόλα μάτια, ίδια λαμπερά κάρβουνα, τραβούσε σαν μαγνήτης τα βλέμματα όλων πάνω της.

Κι όπως στο μυθιστόρημα του Δουμά η Ρόζα φροντίζει σαν τα μάτια της τη μικρούλα, πολύτιμη και τόσο σπάνια τουλίπα, μέχρι να ανθίσει και να θεριέψει, έτσι κι η Ροζαλία ζούσε κι ανέπνεε για την κόρη της, τουλάχιστον τα πρώτα χρόνια μετά τη γέννησή της.

Ο Μανόλης ήταν Κρητικός, είχε γεννηθεί στο Ρέθυμνο. Έμεινε ορφανός από μικρός και τον μεγάλωσε η αδελφή της μητέρας του. Σπούδασε οικονομικά στην Αθήνα, έκανε μεταπτυχιακό στο

εξωτερικό κι εργαζόταν με επιτυχία ως υψηλόβαθμο στέλεχος μιας μεγάλης χρηματοοικονομικής εταιρείας. Όταν σε κάποιο ταξίδι του στη Λήμνο γνώρισε τη δεκαεννιάχρονη τότε Ροζαλία, μαγεύτηκε.

Δε θα άντεχε να τη χάσει.

Τη ζήτησε μεμιάς σε γάμο. Παραιτήθηκε από τη δουλειά του, παράτησε και τη ζωή του στην πρωτεύουσα. Εδώ και χρόνια επιζητούσε μια αλλαγή στην καριέρα του, οι ατελείωτες ώρες εργασίας τον είχαν εξαντλήσει, τον έκαναν να πλήττει. Παντρεύτηκαν στο νησί κι ο Μανόλης άρχισε να ασχολείται με τη μελισσοκομία. Έψαξε παντού σχεδόν για να ανακαλύψει το μέρος που θα έχτιζαν το σπιτικό τους. Τελικά προτίμησε τον Άγιο Ιωάννη, μερικά χιλιόμετρα βόρεια της Μύρινας, κοντά στο παραδοσιακό χωριό Κάσπακας. Τον τράβηξαν η όμορφη παραλία και τα ηφαιστειακά βράχια, που μοιάζουν με μικρογραφία των Μετεώρων. Το κτήμα που αγόρασε κατηφόριζε προς τη θάλασσα κι είχε πολλά στρέμματα, μέσα στα οποία δημιούργησε ελαιώνα, οπωρώνα και λαχανόκηπο.

Προτίμησε να χτίσει το σπίτι στο πιο ψηλό σημείο του κτήματος, κοντά στο κάτασπρο εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννη, με θέα το Αιγαίο, την απέραντη αμμουδιά, τα κρυστάλλινα, καταγάλανα νερά, αλλά και τη χερσόνησο της Χαλκιδικής και το Άγιο Όρος.

Με τα χρήματα που είχε μαζέψει αγόρασε κι άλλες εκτάσεις με θυμάρια στην ανατολική Λήμνο, απ' όπου έφτιαχνε ένα εξαιρετικό άγριο θυμαρίσιο μέλι. Χάρη στην ποιότητά του και τα αυστηρά κριτήρια παραγωγής που ακολούθησε ο Μανόλης, το μέλι του σάρωσε τα διεθνή βραβεία και έγινε πασίγνωστο.

Τον λάτρευε τον πατέρα της η Μελάνθη. Ήταν ο θεός της. Τη φώναζε «Μελισσάκι μου», της μιλούσε σαν να ήταν μεγάλη, έδινε σημασία σε ό,τι κι αν του έλεγε, της χάριζε άπλετο χρόνο και αμέριστη προσοχή, χωρίς να ξεφεύγει από τα σωστά όρια της διαπαιδαγώγησής της.

Κοντά του ένιωθε ζεστασιά, αποδοχή, κατανόηση, γνήσια, ανιδιοτελή αγάπη.

Και τη μητέρα της την αγαπούσε, αλλά ήταν φορές που δεν μπορούσε να την καταλάβει. Κλεινόταν στον εαυτό της, αποκοβόταν από την πραγματικότητα. Κι όταν η Μελάνθη έκανε κάποια αταξία, εκείνη αντιδρούσε παράξενα. Θύμωνε, εκνευριζόταν, το πρόσωπό της απέπνεε πανικό κι απόγνωση. Λες κι η κορούλα της ήταν εχθρός της, λες και προσπαθούσε να αμυνθεί.

«Συγγνώμη, συγγνώμη, μανούλα. Σε παρακαλώ, μη θυμώνεις», τσίριζε τότε, μα η μητέρα της δεν άκουγε τα παρακάλια της.

Την κοιτούσε με ένα βλέμμα σαν να την απεχθανόταν, την τιμωρούσε σκληρά, την έδιωχνε μακριά της και συχνά ξεσπούσε βίαια, τη χαστούκιζε, την έδεχνε.

Ποτέ δεν της εξηγούσε γιατί αντιδρούσε μ' αυτό τον τρόπο.

«Μη στενοχωριέσαι, Μελισσάκι μου», της είπε μια μέρα ο πατέρας της. «Θυμάται τη δική της παιδική ηλικία, γι' αυτό συμπεριφέρεται έτσι. Δε φταις εσύ».

Η Μελάνθη δεν της κρατούσε κακία. Η τρυφερότητα της ψυχής ήταν γεμάτη αγάπη για όλους. Περίμενε απλώς την ώρα που η Ροζαλία θα καταλάβαινε το λάθος της και θα της ζητούσε να τη συγχωρήσει. Ως τότε απομακρυνόταν από κοντά της και πρόσμενε τον πατέρα της να γυρίσει από τη δουλειά.

«Ξέρεις ποιο είναι το σπουδαιότερο πράγμα που έμαθα τόσα χρόνια, Μελάνθη; Να χαίρομαι την κάθε στιγμή», της ανέφερε εκείνος ένα απόγευμα που περπατούσαν μαζί στα πανέμορφα, καταπράσινα χωράφια κοντά στο σπίτι τους.

Ήταν μικρούλα για να συνειδητοποιήσει τι ακριβώς εννοούσε ο πατέρας της, αλλά τα λόγια του χαραχτήκαν βαθιά μέσα της.

Ένα καλοκαίρι, θα 'ταν δε θα 'ταν πέντε χρονών, έτρεχε σε ένα από τα χωράφια τους, όταν ένα κλαδάκι από ένα ανθισμένο μελισσόχορτο την έκανε να σταματήσει. Άρχισε να το παρατηρεί εκστασιασμένη. Το ήξερε αυτό το φυτό, τα μικροσκοπικά

κάτασπρα λουλούδια του μύριζαν σαν λεμόνι. Η μητέρα της το αποξήραινε, το έριχνε σε βραστό νερό και το έπινε.

Εκείνο το ζεστό πρωινό το μελισσόχορτο το είχαν κυριεύσει οι μέλισσες. Αιωρούνταν γύρω απ' τα άνθη και τα φύλλα του στο απαλό αεράκι, βουίζοντας σαν τρελές.

«Οι μέλισσες το λατρεύουν αυτό το φυτό», της είχε εξηγήσει ο πατέρας της. «Είναι πλημμυρισμένο νέκταρ. Τα αιθέρια έλαιά του αυξάνουν την παραγωγή του μελιού και ζωντανεύουν τα αυγά τους».

Δε δίστασε σταλιά. Έκοψε προσεκτικά το κλαδάκι και το χάρισε στη Ροζαλία.

«Γιατί το βράζεις και το πίνεις;» τη ρώτησε, όταν το ακούμπησε στα χέρια της.

«Για να πάρει μακριά τη θλίψη μου», απάντησε εκείνη και την κοίταξε με ένα παράξενο βλέμμα.

«Και γιατί είσαι θλιμμένη, μανούλα;» ρώτησε ξανά.

Η Ροζαλία δε μίλησε. Άφησε μονάχα ένα δάκρυ να κυλήσει στο μάγουλό της. Και τότε η Μελάνθη την αγκάλιασε σφιχτά, τόσο σφιχτά, που την ανάγκασε να της χαρίσει ένα διστακτικό χαμόγελο.

Η εικόνα του μελισσόχορτου της έμεινε στο μυαλό κι από εκείνη τη μέρα άρχισε να παρατηρεί πιο σχολαστικά το περιβάλλον της, να εστιάζει σε ό,τι της έκανε εντύπωση. Πρόσεχε πια περισσότερο τις κινήσεις, τις εκφράσεις, τα λόγια των ανθρώπων, ακόμα κι αν δεν τα καταλάβαινε. Παρακολουθούσε και τους γονείς της.

Μάλωναν σπάνια κι αγκαλιάζονταν συχνά. Ένιωθε ηρεμία τότε, την κατέκλυζαν όμορφα συναισθήματα, λες και μπουκωνόταν με το μέλι του πατέρα της, λες και κυλούσε στις φλέβες της και τη γλύκαινε ολόκληρη.

«Μπορείς, σε παρακαλώ, να με παντρευτείς και μένα όταν μεγαλώσω, μπαμπά;» ρώτησε μια μέρα τον Μανόλη.

Συγκινήθηκε εκείνος, την πήρε στην αγκαλιά του.

«Ο δικός σου ο άντρας θα είναι ο καλύτερος του κόσμου, Μελισσάκι μου», φώναξε όταν κατάφερε να μιλήσει.

Μα η Μελάνθη κατσούφιασε. Δεν ήθελε κανέναν άλλο. Μονάχα εκείνον.

Η ζωή της, εκτός από τα ξαφνικά ξεσπάσματα της μητέρας της, κυλούσε όμορφα κι αβίαστα. Πιο πολύ απ' όλους τους μήνες του χρόνου τής άρεσε ο Αύγουστος κι η νύχτα του με την πανσέληνο. Την περίμενε ανυπόμονα όλο τον χρόνο. Τότε που το αυγουσιτιάτικο φεγγάρι χάιδευε με τη λάμψη του τα πάντα γύρω της κι η νύχτα φάνταζε μέρα. Εκείνη τη μαγική βραδιά έβγαινε όλη η οικογένεια στη μεγάλη αυλή. Το έντονο φως του φεγγαριού έκανε το τοπίο να φαίνεται εξωπραγματικό.

Άπλωνε η Μελάνθη τα χέρια της όσο πιο ψηλά μπορούσε, σηκωνόταν στις μύτες των ποδιών της, πάλευε να πιάσει το φεγγάρι, να το κατεβάσει από τον ουρανό, να το χαρίσει στους αγαπημένους της. Πάλευε με όλη της τη δύναμη. Αλλά δεν τα κατάφερε.

Πίστευε πως κανέναν δεν μπορούσε να κλέψει την παράσταση από την ολοστρόγγυλη Σελήνη. Έκανε όμως λάθος. Κάθε χρονιά.

Την έκλεβε η Ροζαλία.

Την επηρέαζε τη μητέρα της το ολόλαμπρο φεγγάρι.

Κάτω από το δυνατό του φως έρεε μεμιάς μουσική στις φλέβες της, ο χορός και το τραγούδι γίνονταν η σημαία της. Ντυμένη με μια στενή μαύρη μπλούζα και μια μακριά κατακόκκινη φούστα με λουλούδια, που τόνιζε τη λυγερή της σιλουέτα, τραγουδούσε και χόρευε το δικό της το όνειρο, με απaráμιλλη δεξιοτεχνία, πάθος και δυναμισμό. Χόρευε φλαμένκο, νιώθοντας κάθε της κίνηση, ακολουθώντας τον ρυθμό της καρδιάς της.

Ήταν τόσο όμορφη η μητέρα της, τόσο εντυπωσιακή κι αέρινη. Τραβούσε το λαστιχάκι που έδενε τα πλούσια κατάμαυρα μακριά της μαλλιά κι εκείνα ξεχύνονταν σαν χείμαρρος στην πλάτη της. Τα τίνιζε με νάζι κι άρχιζε να λικνίζεται.

Εκείνες τις αυγουσιάτικες βραδιές άφηνε τον εαυτό της ελεύθερο, αυτοσχεδίαζε, τραγουδούσε κάτι τραγούδια σε μια περιεργή γλώσσα, περιστρεφόταν όλο ένταση. Ίδια φλόγα φάνταζε και τους χάριζε μια καθηλωτική παράσταση, τους οδηγούσε σε ένα ταξίδι μοναδικό, ανεπανάληπτο. Και το φεγγάρι, που λιγωνόταν από την ξέφρενη παράστασή της, χάιδευε κάθε της κίνηση, φώτιζε κάθε έκφραση του πανέμορφου ξαναμμένου προσώπου της. Το λίκνισμα των γοφών της, οι περίτεχνες κινήσεις των χεριών της την έκαναν να μοιάζει με άλλη γυναίκα. Κάθε της μυς ξεχώριζε, παλλόταν. Κι εκείνη αγωνιούσε, υπέφερε στον δικό της προσωπικό ρυθμό. Οι καστανιέτες στα χέρια της αποκούσαν φτερά, εμπλούτιζαν τις κινήσεις της.

Ο Μανόλης τής έδινε τον ρυθμό είτε με παλαμάκια είτε χτυπώντας τα δάχτυλά του.

«Όλε! Όλε!» φώναζε με ενθουσιασμό κάθε τόσο.

Ο μαγικός χορός της γυναίκας του τον ξετρέλαινε. Ασταμάτητα δάκρυα αυλάκωναν γρήγορα το πρόσωπό του και έπειτα γίνονταν ένα με το λαμπερό του χαμόγελο, με τον πόθο στο βλέμμα του.

Η Μελάνθη άνοιγε διάπλατα τα καταπράσινά της μάτια με τα ολόμαυρα ματοτσινόρα, δεν ήθελε να χάσει δευτερόλεπτο απ' όσα αντίκριζε.

«Μ' αυτό τον τρόπο ξεδιπλώνει τη μακριά περιπέτεια της δικής της ζωής, αλλά και των προγόνων της», της εξήγησε ο πατέρας της ένα από εκείνα τα μαγικά βράδια.

Αλλά η μικρή πιότερο μπερδεύτηκε από τα λόγια του παρά κατάλαβε τι εννοούσε. Δε θέλησε να τον ρωτήσει, να ραγίσει έστω και για λίγο τη μαγεία. Κολλούσε τα μάτια στη μητέρα της, κι όταν εκείνη σταματούσε να χορεύει, την παρακολουθούσε να κρύβει τις καστανιέτες της ψηλά στο ράφι της ντουλάπας της για την επόμενη χρονιά, την επόμενη φεγγαρόλουστη βραδιά του Αυγούστου.

Χαράσσονταν βαθιά στην καρδιά της εκείνες οι αξέχαστες

νύχτες. Ακόμα κι όταν ξάπλωνε στο κρεβάτι της να κοιμηθεί κι έκλεινε τα μάτια της, η Ροζαλία εξακολουθούσε να σιγοτραγουδάει μέσα στο κεφάλι της. Άκουγε τη φωνή της. Κάποιες στιγμές πνιγόταν από τη θλίψη, τον πόνο και την απόγνωση. Την έκανε να φοβάται. Κι άλλοτε το τραγούδι της φάνταζε σαγηνευτικό, γλύκαινε, λες, τον αέρα. Αργούσε να την πάρει ο ύπνος.

Μπορεί να μαγευόταν από το ταλέντο της μητέρας της, μα βαθιά μέσα της διαισθανόταν πως κάτι τραβούσε τη Ροζαλία μακριά από το σπίτι και το παιδί της. Κάτι σαν μαγνήτης.

Τον Σεπτέμβριο του 1988 πήγε στην πρώτη δημοτικού στον Κάσπακα, το διπλανό χωριό. Κι εκεί ξεκίνησαν όλα τα προβλήματα της. Σταμάτησαν μεμιάς η ξενοιασιά κι η ανεμελιά. Τα άλλα παιδιά έφταιγαν. Δεν την άφηναν να γίνει ένα μαζί τους, όσο κι αν προσπαθούσε.

«Φύγε από κοντά μου, μαυροτσούκαλο! Μην τολμήσεις να μ' αγγίξεις, τ' ακούς; Δεν αντέχω ούτε να σε βλέπω!» της φώναξε μια συμμαθήτριά της, κόρη του χασάπη του χωριού, όταν την πλησίασε η Μελάνθη για να παίξουν στο διάλειμμα.

«Πες στην τσιγγάνα τη μάνα σου να σε πλένει πιο συχνά. Μην το ξεχάσεις, έτσι; Και να χρησιμοποιεί χλωρίνη για καλύτερα αποτελέσματα!» χαχάνισε ένα από τα αγόρια και της έδωσε μια δυνατή κλοτσιά στο γόνατο.

«Τι το θες εσύ το σχολείο; Εδώ μέσα δε μαθαίνουμε να κλέβουμε!» τσίριξε κάποιο άλλο και την έσπρωξε με φόρα.

Η δασκάλα έπαιρνε το μέρος της. Μάλωνε τα παιδιά, τους εξηγούσε πως όλοι οι άνθρωποι πρέπει να αντιμετωπίζονται δίκαια, ανεξάρτητα από το χρώμα του δέρματός τους, την εθνικότητα, τη θρησκεία, το φύλο, τα σωματικά χαρακτηριστικά.

Η Μελάνθη όμως λαχταρούσε να ανοίξει η γη να την καταπιεί. Είχε γίνει η δακτυλοδεικτούμενη της τάξης της. Όσο περισσότερο αγρίευε η δασκάλα της με τους συμμαθητές της τόσο πιο πολύ την παίδευαν εκείνοι. Γυρνούσε σπίτι της μελαγχολι-

κή, φοβισμένη, μελανιασμένη. Κλεινόταν στο δωμάτιό της και δεν ήθελε να μιλήσει με κανέναν. Κάθε μέρα αρνιόταν να πάει στο σχολείο, κάθε μέρα την έστελναν με το ζόρι.

«Μην ανησυχείς, γρήγορα θα περάσουν όλα, θα δεις. Τα παιδιά είναι σκληρά. Θα καταλάβουν όμως τι γλυκό κορίτσι είσαι και...» άρχισε να της λέει ένα βράδυ ο πατέρας της όταν βγήκαν παρέα στον κήπο.

«Η μαμά μου είναι τσιγγάνα;» τον διέκοψε.

Εκείνος αλαφιάστηκε. Κατέβασε το βλέμμα του.

«Η Ροζαλία είναι Ρομά. Άλλοι τη λένε τσιγγάνα κι οι περισσότεροι γύφτισσα. Ανήκει σε έναν λαό ελεύθερο, μα κυνηγημένο. Όλοι οι άνθρωποι είναι διαφορετικοί, Μελισάκι μου, κι αυτή είναι η μαγεία. Τους αποδεχόμαστε και τους σεβόμαστε. Δεν τους διαχωρίζουμε σε ανώτερους και κατώτερους. Η ζωή μας έχει ενδιαφέρον γιατί δεν υπάρχει κάτι σ' αυτό τον κόσμο που να είναι όμοιο με στιδήποτε άλλο και...»

Μιλούσε ώρα ο πατέρας της, ακόμα και με παραδείγματα, προσπαθώντας να της εξηγήσει τι σημαίνει διαφορετικότητα, πώς να τη νιώσει, πώς να την αποδεχτεί.

«Είναι κρίμα που οι συμμαθητές σου σου φέρονται έτσι επειδή οι γονείς σου ανήκουν σε διαφορετικές φυλές. Σε φοβούνται γιατί το δέρμα σου είναι πιο σκούρο από το δικό τους. Όμως σύντομα θα νιώσουν πόσο ξεχωριστή είσαι και θα γίνουν φίλοι σου», ολοκλήρωσε.

«Έπρεπε να το ξέρω! Έπρεπε να μου το είχατε πει!» του φώναξε θυμωμένη.

Κι έπειτα το μετάνιωσε. Ακόμα κι αν της το έλεγαν, τι θα μπορούσε να κάνει; Τίποτα.

«Έχεις δίκιο, αλλά ποτέ δε φανταστήκαμε πως θα είχες πρόβλημα», απολογήθηκε ο πατέρας της. «Μη στενοχωριέσαι, πιστεύω πως δε θ' αργήσουν να καταλάβουν το λάθος τους».

Τα παιδιά όμως δεν καταλάβαιναν και συνέχισαν να της φέρονται άσχημα, να τη βασανίζουν. Μέχρι που εμφανίστηκε στη

ζωή της εκείνο το ψηλό ξανθό αγόρι με τα μάτια στο χρώμα του μελιού, δυο χρόνια μεγαλύτερο από εκείνη.

Και τότε άλλαξαν όλα.

Δεν άντεχε να βλέπει να την κακομεταχειρίζονται τα άλλα παιδιά. Μία μόνο φορά χρειάστηκε να τα βάλει μαζί τους. Στο διάλειμμα. Την είχαν πετάξει κάτω, είχαν πέσει πάνω της, τη χτυπούσαν με μανία. Τους φώναξε, τα μάλωσε, τα έσπρωξε, τα απομάκρυνε. Έδωσε το χέρι του στη Μελάνθη και τη βοήθησε να σηκωθεί όρθια.

«Μην τολμήσετε να την ξαναγγίξετε, γιατί τότε θα έχετε να κάνετε μαζί μου!» τους προειδοποίησε με μια τόλμη πρωτόγνωρη για παιδί τρίτης δημοτικού.

Κι ύστερα στράφηκε στη Μελάνθη.

«Με λένε Άλκη. Άλκη Ρήγα», της συστήθηκε.

Το χαμόγελό της έκανε τα μάτια του να λάμπουν.

«Είσαι ιππότης;» τον ρώτησε δειλά, επηρεασμένη από τις ιστορίες που της διάβαζε ο πατέρας της.

Εκείνος κοκκίνισε ολόκληρος από τα αθώα της λόγια.

Κούνησε το κεφάλι του, γιατί δεν ήξερε τι να της πει.

«Και δε σε πειράζει καθόλου που η μαμά μου είναιτσιγγάνα;» τον ρώτησε αμέσως μετά.

«Με κοροϊδεύεις; Για ποιο λόγο να με πειράζει;» της απάντησε.

Και από τότε δεν ξαναμίλησαν γι' αυτό το ζήτημα.

Ο δάσκαλός του έμαθε για τον καβγά και τον τιμώρησε. Αλλά δεν τον ένοιαξε. Αρκούσε που η Μελάνθη του σταμάτησε να έχει πρόβλημα. Το λάτρεψε εκείνο το λεπτεπίλεπτο κοριτσάκι με τη μακριά πλεξούδα, τα μεγάλα καταπράσινα μάτια, το σκούρο δέρμα. Το λάτρεψε από την πρώτη στιγμή που το αντίκρισε στο διάλειμμα. Κι ευχήθηκε να γίνει στ' αλήθεια ο δικός της ιππότης.

Η Μελάνθη τον συμπάθησε μεμιάς. Δεν μπορούσε να αντισταθεί σε εκείνα τα λακκάκια που σχηματίζονταν στο πρόσωπό του κάθε που της χαμογελούσε.

Από εκείνη τη μέρα οι συμμαθητές της δεν την ξαναενόχλησαν, κι έτσι η Μελάνθη κατάφερε να ενσωματωθεί σταδιακά στην ομάδα της τάξης της. Για καλή της τύχη, ο Σώζος, ο πατέρας του Άλκη, που είχε πάρει το όνομά του από τον πολιούχο του νησιού, τον άγιο Σώζοντα, έπιασε δουλειά ως μελισσοκόμος στα δικά τους μελίσσια.

Κι έτσι ο γιος του έγινε κομμάτι της ζωής της.

Είχαν στην κατοχή τους πια πάνω από διακόσιες αποικίες, ικανές να παράγουν αρκετούς τόνους μελιού, κι ο Μανόλης αδυνατούσε να τα βγάζει πέρα μόνος του. Ο Σώζος δούλευε σκληρά και με κέφι. Διακινούσε με το μικρό του φορητό το μέλι και τα παράγωγά του στη Λήμνο, σε κοντινά νησιά, στα μοναστήρια του Αγίου Όρους, ακόμα και στην Αθήνα. Επιθεωρούσε τις αποικίες, αγόραζε τις προμήθειες του χειμώνα, αφαιρούσε τα πλαίσια, τρυγούσε, έλεγχε τις ροφές των κυψελών για τη στεγανότητά τους, προγραμμαμμάτιζε τις παραγγελίες του επόμενου τρύγου, παρέχοντας παράλληλα και υπηρεσίες στους γεωργούς. Κινούσε τη νύχτα κυψέλες μελισσών, ώστε τα δέντρα και τα λαχανικά να έχουν διαθέσιμα έντομα επικονίασης, για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής παραγωγής. Ήταν ένας πρόσχαρος, καλοσυνάτος άντρας. Γελούσε συχνά κι αστειευόταν συνέχεια. Ο Μανόλης τον συμπαθούσε πολύ. Το ίδιο κι η Μελάνθη.

«Θα μου κάνεις ένα χατίρι, μικρούλα μου;» ήταν το μόνο που την παρακάλεσε μόλις την πρωτογνώρισε. «Δε θα με φωνάζεις “κύριε Σώζο”, αλλά απλά Σώζο. Είμαστε σύμφωνοι;»

Κι εκείνη δέχτηκε με χαρά την πρότασή του.

Όταν βρισκόταν στα μελίσσια, φορούσε μια άσπρη προστατευτική στολή: καπέλο με δίχτυ, ενσωματωμένη πουκαμίσια και παντελόνι για να ασφαλίζει μανίκια και μπατζάκια, μπότες και γάντια. Της θύμιζε αστροναύτη. Μόλις τον αντίκριζε, δεν άντεχε να μην τρέξει κοντά του για να του κάνει παρέα.

«Πρόσεχε τις μελισσες! Θα σε τσιμπήσουν!» την προειδο-

ποιούσε για να την προστατεύσει, κάθε φορά που εμφανιζόταν μαζί με τον πατέρα της στα μελίσσια.

Όμως για κάποιον παράξενο λόγο οι μέλισσες δεν κέντριζαν ποτέ τη Μελάνθη. Πετούσαν γύρω της κι εκείνη έμενε ήρεμη για να μην τις τρομάξει και, σαν να μην έφτανε αυτό, χαμογελούσε κιόλας. Ακόμα κι όταν μπλέκονταν στα μακριά της μαλλιά ή ζουζούνιζαν μπροστά στο πρόσωπό της. Δεν τις είχε φοβηθεί ποτέ από μικρούλα. Και δε φόρεσε ποτέ μάσκα.

«Καταλαβαίνουν με το ένστικτό τους ότι τις αγαπάω. Μπορεί όμως να ακούν και τον μπαμπά που με φωνάζει “μελισσάκι” και να με νιώθουν δική τους. Όταν με πλησιάζουν, μένω ψυχραιμη. Αυτό είναι το μυστικό», του εξηγούσε κάθε φορά.

Κι ο Σώζος απλώς κουνούσε το κεφάλι του και σταυροκοπιόταν.

Όταν η Μελάνθη κι ο Άλκης δεν είχαν σχολείο, τους ανέβαζε στην καρότσα του μικρού του φορητού, παρέα με τα εμπορεύματα. Έτσι γνώρισαν πολλά και γοητευτικά μέρη, όπως τον Κοντιά, ένα από τα μεγαλύτερα χωριά της Λήμνου με τους πετρόχτιστους στρογγυλούς ανεμόμυλους που διαθέτουν κωνικό σκούφο. Θαύμασαν και την Αλυκή, την αλμυρή λιμνοθάλασσα. Μια μαγευτική έκταση χιλιάδων στρεμμάτων, έναν από τους σπουδαιότερους υδροβιότοπους μαζί με τις γειτονικές υφάλμυρες λίμνες, τη Χορταρόλιμη και την Ασπρόλιμη.

Η Μελάνθη ξετρελαινόταν με την Αλυκή. Πηδούσαν από το φορητό σε ένα χωμάτινο δρομάκι κοντά στο χωριό Κοντοπούλι και περπατούσαν ανέμελα ανάμεσα στα πράσινα και κοκκινωπά σπαράγγια της θάλασσας και τα αλμυρικά.

Στον γυρισμό ο Άλκης γέμιζε την αγκαλιά του με πράσινα βλαστάρια από τα σπαράγγια. Όσο πιο πολλά μπορούσε.

«Τα θέλει η μάνα μου. Τα κάνει τουρσί. Είναι απίστευτα τραγανά και δροσερά. Και ταιριάζουν με την ξερή μυζήθρα», της εξήγησε την πρώτη φορά που τον κοίταξε απορημένη.

Όταν τριγύριζαν στην Αλυκή το φθινόπωρο και την άνοιξη,

κρατιόνταν για να μην τσιριξουν από χαρά αντικριζοντας φλαμίνγκο, αγριόπαπιες, ερωδιούς, κύκνους, χαλκόκοτες κι ένα σωρό άλλα πουλιά.

Τους καλοκαιρινούς μήνες, πάλι, τους πρόσμενε το λευκό χρυσάφι της γης, το αλάτι. Από μακριά έμοιαζε με κατάλευκο σεντόνι που σκέπαζε τα πάντα γύρω του κι άστραφτε στον ήλιο. Φάνταζε σαν να μην έχει τέλος, χανόταν στον ορίζοντα, μια μπλε γραμμή μονάχα το χώριζε από τον ουρανό.

«Σαν μικροσκοπικές κουκκίδες στο κέντρο του πουθενά δεν είμαστε;» φώναζε χαρούμενα ο Άλκης.

Στριφογύριζε γύρω από τον εαυτό του κι έπειτα υποκλινόταν, μόνο και μόνο για να σκάσει στα γέλια η Μελάνθη του.

Έλαμπε από χαρά εκείνη περπατώντας πάνω στο αλάτι, ενθουσιαζόταν ακούγοντας το «κρακ» σε κάθε της βήμα και μια μέρα δεν άντεξε, έσκυψε να ξύσει λίγο, μα της κάηκαν τα δάχτυλα.

*«Λιγνά κορίτσια στο γιαλό μαζεύουνε τ' αλάτι
σκυφτά πολύ, πικρά πολύ, το πέλαο δεν το βλέπουν.
Κι ένα πανί, λευκό πανί, τους γνέφει στο γαλάζιο
κι αυτό που δεν το αγνάντεψαν μαυρίζει απ' τον καημό του»**

άρχισε να τραγουδάει ο Άλκης.

«Με κοροϊδεύεις, έτσι;» τον ρώτησε η Μελάνθη.

«Είναι ποτέ δυνατόν να σε κοροϊδεύω εγώ, μάτια μου; Απλώς με εμπνέεις και σου τραγουδώ», της απάντησε.

Κι έπειτα άνοιξε προσεκτικά μια μικρή τρύπα με ένα μυτερό ξύλο, σήκωσε μερικές πλάκες αλατιού και της τις έδωσε.

«Πρέπει να τις καθαρίσεις όμως. Μπορεί να έχουν πετραδάκια και χώματα».

«Ξέρεις τόσο πολλά εσύ», του είπε η Μελάνθη και τον κοίταξε με θαυμασμό.

* «Λιγνά κορίτσια» από τη συλλογή *18 λιανοτράγουδα της πικρής πατρίδας*, ποίηση: Γιάννης Ρίτσος, συνθέτης: Μίκης Θεοδωράκης.

Άλλαξε κοντά στον δικό της ιπλότη, άνοιξε. Τον ένιωθε σαν αδελφό της, ήξερε πως μπορούσε να στηριχτεί πάνω του, του άνοιγε την καρδιά της. Κι εκείνος δεν της χαλούσε χατίρι.

Βρίσκονταν σχεδόν καθημερινά τα απογεύματα, χόρταιναν παιχνίδι. Έπαιζαν κρυφτό, κυνηγητό, χαμένο θησαυρό, αλλά και κουτσό, σχοινάκι και βόλους.

Κι έπειτα ξανά από την αρχή.

Ένα από τα αγαπημένα τους μέρη ήταν κι οι καταρράχτες Κάσπακα, τα κρεμαστά νερά, κοντά στην παραλία του Αγίου Ιωάννη. Πήγαιναν συχνά εκεί, ακολουθώντας ένα μονοπάτι της παραλίας. Ο εκκωφαντικός ήχος του ορμητικού νερού που πέφτει από ύψος δεκαπέντε μέτρων τούς συνάρπαζε, όπως και οι μικρές λιμνούλες που σχηματίζει. Κι εκεί στην ονειρεμένη περιοχή μάζευαν μικρές χελώνες και καβουράκια. Έπαιζαν μαζί τους κι ύστερα τα άφηναν ελεύθερα.

Την άνοιξη τους καλούσαν κοντά τους οι μεθυστικές μυρωδιές της γης. Μάζευαν αγκαλιές αγριολούλουδα, έτρεχαν σε κοιλάδες κατάφυτες με ροζ πικροδάφνες, ανεβοκατέβαιναν σε χαράδρες γεμάτες δάφνες, ξάπλωναν στα χωράφια, έλεγαν ιστορίες που διάβασαν, σκαρφάλωναν στα δέντρα, έφτιαχναν αυτοσχέδιες κούνιες.

Με το που τελείωνε το σχολείο, δεν αποχωρίζονταν. Η Μελάνθη έτρωγε πρωινό με την οικογένειά της στην αυλή κι έπειτα έτρεχε να συναντήσει τον Άλκη, που την περιέμενε υπομονετικά στην αυλόπορτα του σπιτιού της, αγκαλιά με το ψάθινο καπέλο της με τη μεγάλη κόκκινη κορδέλα.

Ήταν της μητέρας της και της το είχε χαρίσει. Χωνόταν ολόκληρο το κεφάλι της μέσα, ως το πιγούνι, αλλά δεν την ενοχλούσε και ξεκαρδιζόταν στα γέλια με τον Άλκη που την κοροΐδευε. Απλώς το ανασήκωνε ως το μέτωπό της. Μόνο που είχε τη συνήθεια να το παρατάει οπουδήποτε κι εκείνος φυσικά είχε τον νου του και το ξετρύπωνε για χάρη της.

Συνήθιζαν να πηγαίνουν για μπάνιο στην παραλία του Αγίου

Ιωάννη. Είχαν διαλέξει και τον βράχο τους, αυτόν που έμοιαζε με καρέκλα. Ανέβαιναν πάνω του, συζητούσαν με τις ώρες, βουτούσαν από ψηλά, μάζευαν κοχύλια, γυαλάκια κι αχινούς, ακόμα κι αστερίες, έφτιαχναν παιχνίδια με τα ξύλα που ξέβραζε η θάλασσα, ψάρευαν με τα καλάμια τους το απόγευμα. Περνούσαν το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας τους στην παραλία, πείραζαν ο ένας τον άλλο, τραγουδούσαν ό,τι τους κατέβαινε στο κεφάλι κι έβαζαν τα γέλια, έτρωγαν με μανία τον πασατέμπο που κουβαλούσαν μαζί τους. Κι έπειτα έτρεχαν στο χωριό για να αγοράσουν παγωτά.

Συχνά διαγωνίζονταν στο ποιος θα κρατήσει πιο πολύ την ανάσα του μέσα στο νερό. Κέρδιζε πάντα ο Άλκης. Μια ζεστή μέρα του Ιουλίου όμως το παράκανε. Τα λεπτά περνούσαν κι εκείνος δεν έβγαινε από τη θάλασσα. Η Μελάνθη αναλογίστηκε τη ζωή της χωρίς εκείνον. Και τρομοκρατήθηκε.

«Φοβήθηκα... φοβήθηκα πως είχες πνιγεί, πως δε θα σε ξανάβλεπα ζωντανό», του φώναξε τρέμοντας ολόκληρη όταν εκείνος ξεπρόβαλε μπροστά της.

«Μη φοβάσαι. Δε θα σε παρατήσω ποτέ!» της υποσχέθηκε.

Κι ήταν μονάχα δώδεκα χρονών.

Τους άρεσε να παίζουν και ποδόσφαιρο στα θερισμένα χωράφια ή στις αλάνες, κι όταν απέκτησαν και οι δύο ποδήλατο, άρχισαν τις κόντρες χωρίς να κρατάνε το τιμόνι. Κατηφόριζαν σαν σίφουνες τσιρίζοντας από χαρά, σπίναραν ή πηδούσαν αυτοσχέδια βουναλάκια. Περιπατούσαν κιόλας, περιπατούσαν πολύ μέχρι να δύσει ο ήλιος. Εξερευνούσαν όσους μικρούς λόφους αντίκριζαν στον δρόμο τους, λόφους που στα μάτια τους φάνταζαν ολόκληρα βουνά. Κι όταν είχε καύσωνα, βρεχόντουσαν ώρες με το λάστιχο ή κατάβρεχαν ο ένας τον άλλο. Κυνηγιόνταν ξυπόλυτοι στα χωράφια με τα ψηλά καλάμπόκια, σκαρφάλωναν σαν μαϊμούδες στα δέντρα, έτρωγαν με λαχτάρα τα πρώτα σταφύλια του καλοκαιριού από τα αμπέλια.

Δεν τους προούσαν τα ματωμένα τους γόνατα, τα γιάτρευαν με

ιώδιο. Φυλούσαν το χαρτζιλίκι τους για να αγοράσουν αυτοκόλλητες κάρτες και να τις κολλήσουν στα άλμπουμ τους κι απογοητεύονταν όταν ανακάλυπταν κάποια που είχαν ήδη. Γυρνούσαν κατάκοποι το μεσημέρι στο σπίτι τους για φαγητό. Με το ζόρι. Ίσα να ξεκουραστούν λίγο και να συνεχίσουν το παιχνίδι μέχρι τη δύση του ήλιου, μέχρι να ανάψουν τα φώτα στους δρόμους.

Ήταν όμορφα εκείνα τα χρόνια, τα συνυφασμένα με την αθωότητα, την άγνοια, την απόλαυση, τη χαρά, την αφέλεια, την παιδικότητά τους.

Τους άρεσε και να κάθονται στον βράχο τους στον Άγιο Ιωάννη και να ακούνε την αγαπημένη τους μουσική από κασέτες.

Ήταν αχώριστοι.

«Αμάν πια! Έχω βαρεθεί να τρώω κουνέλι με φλωμάρια* ή κουνέλι με πατάτες ή κρεμμύδια», παραπονέθηκε μια μέρα ο Άλκης.

Ετοιμαζόταν να κλείσει τα δεκαπέντε του χρόνια κι όλο και ψήλωνε, χωρίς να χάσει την παιδικότητά του. Τα μελένια του μάτια έλαμπαν ακόμα περισσότερο. Η Μελάνθη, στα δεκατρία της, είχε παρατηρήσει, χωρίς να του το αναφέρει φυσικά, πως όταν έπεφτε πάνω τους ο ήλιος αποκτούσαν τριανταφυλλένες αποχρώσεις. Τα κυματιστά ολόξανθα μαλλιά του συνέχιζαν να καλύπτουν ανέμελα το μέτωπό του, ο θώρακάς του όμως είχε θεριέψει. Και το σπουδαιότερο; Ελάχιστες φορές την άφηνε μοναχή για να κάνει παρέα με συνομήλικούς του.

Συνέχιζε να είναι ο πιστός της ιπότης.

Της άρεσαν πολύ τα φλωμάρια, αλλά συμφωνούσε μαζί του για το μαγειρευτό κουνέλι. Με το ζόρι κατάπινε μια δυο μπουνκιές.

«Μην τυχόν και σ' ακούσει ο πατέρας μου, καημένη μου. Και μόνο που αναφερόμαστε στα κουνέλια θα γίνει έξω φρενών».

* Παραδοσιακή χυλοπίτα της Λήμνου. Ένα τοπικό ζυμαρικό κομμένο σε πολύ ψιλά κομμάτια. Παρασκευάζεται με λημνιό αλεύρι, χωριάτικα αυγά και λημνιό πρόβειο γάλα.

Είναι ο χειρότερος εχθρός τους. Να δούμε τι άλλο θα σκαρφιστεί για να απαλλαγεί από αυτά», απάντησε γελώντας η Μελάνθη.

Άνθρωποι κι αγριοκούνελα συμβίωναν χρόνια ολόκληρα στη Λήμνο χωρίς μεγάλα προβλήματα. Μετά το 1995 όμως ξεκίνησε η σταδιακή αύξηση του πληθυσμού τους κι η ταυτόχρονη εξάπλωσή τους στο μεγαλύτερο μέρος του νησιού. Κι αμέσως άρχισαν να παρατηρούνται κρούσματα καταστροφής γεωργικών καλλιεργειών.

Τα χιλιάδες άγρια κουνέλια με το καφέ τρίχωμα στο πάνω μέρος και το γκριζόλευκο στον λαιμό, στο στήθος και στην κοιλιά, που είχαν πλημμυρίσει το νησί, ήταν πια ανεπιθύμητα. Με τα μυτερά δόντια τους έτρωγαν ό,τι έβρισκαν στο πέραςμά τους και πολλαπλασιάζονταν συνέχεια. Δεν τα εμπόδιζαν ούτε οι ξύλινες ούτε οι μεταλλικές περιφράξεις. Περνούσαν ανάμεσα από τα κενά, πηδούσαν φράχτες, έσκαβαν λαγούμια, ροκάνιζαν τα πάντα, με ιδιαίτερη προτίμηση στα αμπέλια και στα σιτηρά, κορφολογούσαν οπωροκηπευτικά, έξυναν τους κορμούς των δέντρων και τους κατέστρεφαν.

Ο Μανόλης Καστρινάκης, αλλά και πολλοί άλλοι γεωργοί έστηναν κουνελοπαγίδες, μα τα πονηρά κουνέλια τις απέφευγαν με δεξιοτεχνία.

Αποφάσισαν τότε να εισαγάγουν στο νησί γεράκια, μήπως και φιλοτιμηθούν και τα κυνηγήσουν. Εκείνα όμως προτιμούσαν τις κότες τους, κι έτσι βρέθηκαν και πάλι σε αδιέξοδο. Το μόνο που τους απόμεινε ήταν να βγουν μόνοι τους στο κυνήγι για να σώσουν την αγροτική τους παραγωγή.

Ο Άλκης κι η Μελάνθη όμως τα λάτρευαν. Μόλις βασίλευε ο ήλιος, περπατούσαν στα χωράφια με αναμμένους τους φακούς τους για να αντικρίσουν εκατοντάδες αυτιά κουνελιών την ώρα που έβγαιναν από τα λαγούμια τους. Τα κυνηγούσαν, αλλά φυσικά δεν κατάφεραν ποτέ να πιάσουν ούτε ένα για δείγμα. Κι έβαζαν τα γέλια όταν καμιά φορά τα έβλεπαν να μαλώνουν μεταξύ τους, αλλά και με λαγούς.

Εκείνο το ζεστό καλοκαίρι του 1995 ήταν που αποφάσισαν να επισκεφτούν το Φαρακλό.

Το λεωφορείο τούς άφησε στο χωριό Προπούλι κι άρχισαν να περπατάνε παρέα στον βατό χωματόδρομο κάτω από τον καυτό ήλιο, μέχρι που έφτασαν στο γεωλογικό πάρκο.

Ένωσαν δέος αντικρίζοντας μπροστά τους το σεληνιακό τοπίο, εκείνη τη μικρή πλαγιά τη γεμάτη βράχια σε περιέργους χρυσοκίτρινους και κόκκινους χρωματισμούς, σε αμέτρητα σχήματα και μεγέθη που φτάνουν ως τη θάλασσα. Σαν να θέλησε η φύση να παίξει τον ρόλο του γλύπτη και μεγαλούργησε δημιουργώντας συμμετρικούς κι ασύμμετρους σχηματισμούς ανάμεσα σε δύο κολπίσκους με πεντακάθαρα τιρκουάζ νερά.

«Δημιουργήθηκαν από τα ποτάμια καυτής λάβας που ανέβλυξε από τα ηφαίστεια. Όταν ήρθε σε επαφή με το θαλασσινό νερό, ψύχθηκε και σχημάτισε αυτά τα περίεργα πετρώματα», της εξήγησε ο Άλκης, καθώς τριγύριζαν σε εκείνο το εξωπραγματικό μέρος πιασμένοι από το χέρι.

«Το ξέρω, κύριε καθηγητά μου! Έτσι κι αλλιώς η Δήμνος δεν ήταν το καταφύγιο του θεού Ηφαίστου όταν τον έδιωξαν από τον Όλυμπο;» άρχισε να λέει η Μελάνθη για να του αποδείξει πως γνώριζε κι εκείνη πολλά. «Από τα πρώτα πράγματα που μάθαμε στο σχολείο είναι πως το νησί μας διαθέτει μια σπάνια γεωλογική ποικιλομορφία κι από την αρχαιότητα ζούσε στον ρυθμό των δύο ηφαιστείων του. Πάντως, για να λέμε την αλήθεια, φαντάζουν φερμένα από άλλο πλανήτη...» συνέχισε κι έπειτα σταμάτησε να μιλάει και αφέθηκε στο τοπίο γύρω της.

Νόμιζαν πως ήταν μόνοι σε εκείνο το μέρος με την εκπληκτική ομορφιά, αλλά έκαναν λάθος. Ένα ζευγάρι φιλιόταν παθιασμένα κάτω από έναν βράχο. Ήταν τόσο απασχολημένοι ο ένας με τον άλλο, που δεν έδιναν καμία σημασία γύρω τους. Ετοιμάστηκαν να απομακρυνθούν από τους ερωτευμένους, όταν ξαφνικά η Μελάνθη έπνιξε μια κραυγή.

«Όχι! Όχι! Θεέ μου! Δεν το πιστεύω!» ψιθύρισε τρομοκρα-

τημένη και στη συνέχεια έκλεισε το στόμα της και με τα δυο της χέρια.

«Τι είναι, κορίτσι μου; Τι έπαθες;» τη ρώτησε αναστατωμένος ο Άλκης.

Είχε μαρμαρώσει στη θέση της, τα καταπράσινα μάτια της κοιτούσαν αποσβολωμένα τον άντρα που κρατούσε σφιχτά στην αγκαλιά του μια γυναίκα. Μια γυναίκα γνωστή της. Ήταν η κυρία Μαίρη. Μια Αθηναία σαραντάρα ζωντοχήρα που ζούσε εδώ και λίγα χρόνια στον Κάσπακα, κοντά στο σπίτι τους, κι είχε ανοίξει ένα μαγαζί με κεραμικά.

Ξεροκατάπιε.

Κι έπειτα βούρκωσε.

«Άλκη... Χριστέ μου! Είναι η κυρία Μαίρη. Κι αυτός ο άντρας, είναι... είναι ο πατέρας μου», κατάφερε να του πει.

Στράφηκε κι ο Άλκης προς το μέρος του ζευγαριού. Τον αναγνώρισε μεμιάς τον κύριο Μανόλη. Και τότε έπιασε αποφασιστικά τη Μελάνθη από το χέρι και την τράβηξε μακριά.

Έτρεμε ολόκληρη. Την αγκάλιασε σφιχτά.

«Ο πατέρας μου δηλαδή... έχει ερωμένη; Αχ, όχι! Πες μου, πες μου, σε παρακαλώ, πως κάνω λάθος», τον ικέτευσε.

Δεν της απάντησε. Αναστέναξε μονάχα και της χάιδεψε απαλά τα μαλλιά.

«Έλα. Πάμε να φύγουμε από εδώ», την προέτρεψε τρυφερά.

Εκείνη κούνησε το κεφάλι της.

Άρχισαν να απομακρύνονται βιαστικά από το γεωλογικό πάρκο, λες και τους κυνηγούσαν.

Σήκωσα τα μάτια μου από τον υπολογιστή. Τα ένιωθα βουρκωμένα, σαν της Μελάνθης. Ήταν η πρώτη φορά που ανάγκασα την τρυφερή, αθώα μου ηρωίδα να πληγωθεί τόσο. Την έσπρωξα στον περίπλοκο κι απατηλό κόσμο των ενηλίκων, δεκατριών χρονών κοριτσάκι μονάχα. Κλόνισα το σύστημα αξιών μέσα στο ίδιο της το σπίτι, σε μια ηλικία που ξεκινούσε να αναπτύσσεται η ταυτότητά της,

που ετοιμαζόταν να αποδείξει την αξία της στον εαυτό της και στους άλλους.

Διέλυσα τις ψευδαισθήσεις της. Την ανάγκασα να νιώσει πως αυτός ο κόσμος δεν είναι πάντα όπως φαίνεται. Μετέωρη την άφρασα, πλημμυρισμένη αβεβαιότητα, έτοιμη να αναζητήσει ένα καινούργιο πρόσωπο, να μεταμορφωθεί από παιδί σε ενήλικα κάτω από συναισθηματικά δύσκολες συνθήκες. Να αναγκαστεί να αντικρίσει τον εαυτό της στον καθρέφτη, να εκθρονίσει τους γονείς της, να συνειδητοποιήσει πως δεν είναι τέλειοι, αλλά άνθρωποι με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, δυσκολίες κι αδυναμίες, να ξεπεράσει τις ανασφάλειές της και...

Ξαφνικά, ένας μικρός γλάρος, λίγο μεγαλύτερος από ένα περιστέρι, με έβγαλε από τις σκέψεις μου.

Είχε σταθεί για λίγο στο περβάζι του παράθυρου. Ένα δυο βήματα να έκανε, θα χωνόταν στη σοφίτα μου. Φαινόταν εξαντλημένος. Άρχισα να τον παρατηρώ. Ήταν πανέμορφος, με καστανό κεφάλι, σαν μάσκα, λευκό φτέρωμα, γκρίζες φτερούγες, κοκκινωπό ράμφος και πόδια.

Σηκώθηκα από την καρέκλα μου όσο πιο αργά κι ήρεμα μπορούσα για να μην τον τρομάξω. Λαχταρούσα να τον πιάσω στα χέρια μου, να τον χαϊδέψω, να τον ταΐσω, να τον βοηθήσω να ξεκουραστεί. Έκανα ένα δυο βήματα.

Για ένα λεπτό τα μικρά μαύρα του μάτια καρφώθηκαν πάνω μου. Άνοιξα τα χέρια μου. Μα δεν πρόλαβα.

Άνοιξε κι εκείνος τα φτερά του και πέταξε μακριά μου.

*Ο θάνατος του Μάρκου ήταν
άραγε τραγικό δυστύχημα
ή ανθρωποκτονία από πρόθεση;*

Ο Άλκης είναι σίγουρος πως η Μελάνθη
κάτι του κρύβει. Κι ως αστυνομικός είναι
αποφασισμένος να μάθει την αλήθεια.

Εκείνη ξέρει πως δεν μπορεί να
στηριχτεί πάνω του. Αν του αποκαλύψει
πως δε σταμάτησε ποτέ να τον αγαπάει,
θα αναγκαστεί να μοιραστεί μαζί του
το ανείπωτο μυστικό της. Και τότε
η ζωή της θα γίνει χίλια κομμάτια.

Μπερδεμένη, φοβισμένη και μόνη,
προσπαθεί να ξεφύγει από τον ιστό που
υφαίνεται γύρω της. Αλλιώς κινδυνεύει
να χάσει ακόμα και τη ζωή της.

Ένα μπλε ζαφείρι, ένας σκορπιός,
ένα γεράκι-κυνηγός κι η Λήμνος,
ένα νησί πλημμυρισμένο μυστήριο,
μπλέκονται με τους ήρωες, με το
αγγελικό και συνάμα διαβολικό
πρόσωπό τους, με τα ανείπωτα
μυστικά τους, με τρεις δολοφονίες.

*Τι μπορεί να κάνει μια γυναίκα
όταν πιεστεί πολύ; Τα πάντα.*

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
p s y c h o g i o s . g r

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 28191